

Izhaja ob 4. zjutraj.

Stane mesečno Din 25.—; za ino-
zemstvo Din 40.— neobvezno.

Oglaš po tarifu.

Uredništvo:

Ljubljana, Knafova ulica šte. 5/1.
Telefon šte. 72, pošto tudi
šte. 22.

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Upravništvo: Ljubljana, Prešernova
ulica št. 54 — Telefon št. 35

Inseratni oddelki: Ljubljana, Prešernova
ulica št. 4 — Telefon št. 499

Podružnici: Maribor, Barvarska ulica
št. 1. — Celje, Aleksandrova cesta.

Račun pri poštnem ček. zavodu: Ljubljana
št. 11.842 — Praha čisto 78.180
Wien, Nr. 105.241

Popoln zastoj v razčiščenju krize

Radi borbe med Pašičem in Uzunovićem. — Pomen včerajšnjih dogodkov v radikalnem klubu. — Uzunović pod Pašičevo kuratelo. — Vznemirjenje v političnih krogih.

Beograd, 8. decembra, p. Reševanje krize je danes popolnoma zastalo ter se pretvorilo v borbo med Uzunovićem in Pašičem. Pašič je na včerajšnji seji radikalnega kluba dobil zaupnico in proste roke glede nadaljnjega postopanja. Danes zjutraj je počila bomba v »Politiki«. Pašič je sicer oficijelno demantiral, da je senzacionalni komuniké od njega, toda na drugi strani je bila njegova izjava glede Uzunovićeve akcije taka, da je jasno razvidno, da on (Pašič) te akcije še ni odobril. G. Uzunović je s to izjavo, ki jo je klub odobril, postavljen pod Pašičevo kuratelo in odobritve njegovih pogajanj je dejansko pridržal Pašič, odnosno klub. S tem je seveda Uzunovićevo pozicijo bistveno oslabil, na njegova pogajanja za sestavo nove vlade znatno otežkočena. Najbolj karakteristično v tem oziru je, da so bili razgovori z Davidovičem danes sistirani in se bodo, kakor se zatrijuje, nadaljevali šele jutri. Prej pa bo moral g. Uzunović obrazložiti dosedanje svoje korake še pred radikalnim klubom — tako se glasi Pašičeva parola.

V Davidovičevih vrstah so današnji dogodki zelo ozlovoljili. Povdarja se, da je po vsem, kar se je dogodilo, situacija ta, da se pravzaprav pogaja Pašič ne pa Uzunović. Demokratska zajednica pa ne želi sodelovati v vladi pod Pašičevim vodstvom. Radičevci, ki so danes v vse beografske liste spravili izjave, da interesi dr-

žave zahtevajo udeležbo HSS pri novi vladi, so silno razburjeni. »Vreme« je zjutraj objavilo vest, da Pašič odklanja vsako nadaljnjo sodelovanje z radičevci in da ne bo pristal na nobeno kombinacijo z HSS. Tekom dneva je Radič skušal navezati stike s Pašičem. Poslal je k njemu znanega emisarja Mito Dimitrijeviča, ki ga pa Pašič ni hotel sprejeti. Pašičeva taktika stremi očividno za tem, da bi se Uzunovićevo mislijo ponesrečila, nakar bi moralo priti do konzultiranja strankinih šefov ter bi on kot načelnik najjačije parlamentarne grupe avtomatično dobil mandat v svoje roke.

Ves popoldan so se vršile na eni strani pri Uzunoviću, na drugi strani pri Pašiču živahne konference. Zvečer so se pri Uzunoviću sestali radikalni ministri, ki so konferirali do pol 9. Ko je g. Uzunović odhajal domov, je izjavil novinarjem na vprašanje ali se jutri sestane z Davidovičem radi nadaljevanja pogajanj: »Ako mi bo dobro, se menda sestane z g. Davidovičem. Sedaj grem domov, da vzamem aspirin.«

Minister Ninčić je Vašemu dopisniku izjavil nocoj: Kriza bo trajala še dva, tri dni. Uverjen sem, da se bo rešila povoljno.

Situacija je bila zvečer popolnoma nejasna in se razvoj dogodkov ne da jasno predvideti. Zanimiva je izjava radikalnega centra: »Ako ne poidemo drugače, se bomo pač razcepili ...

Afera s Pašičevim komunikejem

Senzacionalne Pašičeve izjave proti Uzunoviću, ki jih Pašič napol demantira. — Dramatičen prizor v radikalnem klubu. Uzunović izjavlja, da je bolan ...

Beograd, 8. decembra, p. V današnji »Politiki« je pod naslovom »Komunike g. Nikole Pašića« izšla sledeča objava:

«Na svoji včerajšnji seji je radikalni klub izrekel soglasno popolno zaupanje in dal evobodne roke samo gosp. Pašiču v vodstvo stranke taktike pri reševanju sedanje krize. Z ozirom na to ne more radikalna stranka podpirati nobene vladne kombinacije, na katero ne bi pristal gosp. Pašič. Na podlagi zaupanja mu mandata je gosp. Uzunović prišel snoci pogajanja z nekaterimi parlamentarnimi skupinami za sestavo koalicijske vlade. Spročeno nam je od strani gosp. Pašića, da kot šef stranke ni dal gosp. Uzunoviću nobenega odobrenja za demarše in korake, katere podvzema in da jih torej podvzema izključno na svojo osebno odgovornost, ne da bi angažiral s tem niti najmanje radikalno stranko, radikalni poslanski klub ali pa njenega šefa Nikola Pašića. V najbližji okoliščini gosp. Pašića se trdi, da smatra gosp. Pašič, da je gosp. Uzunović popolnoma diskvalificiran za vodstvo zunanje in notranje politike in to baš radi vzrokov, zaradi katerih je gosp. Uzunović moral demisijsko rati. Če bi se gosp. Uzunović naknadno obrnil na Pašića radi odobritve svojih posebnih pogajanj, mu bo Pašič odrekel svoje zaupanje.»

Kakor se zatrijuje, je to izjavo dal uredništvu »Politike« na razpolago osebni tajnik g. Pašića Sokolović.

Objava »Politike« je izzvala v vsej politični javnosti ogromno senzacijo. G. Uzunović je pod mučnim vtisom tega komunikeja odpovedal svoj dopoldanski sestanek z g. Davidovičem.

V velikem razburjenju se je dopoldne sestal radikalni klub. Prišla sta Pašič in Uzunović. Med veliko napetostjo navzočih je Pašič izjavil: »Vsi dobro veste gospodje, da sem jaz včeraj posebej naglasil, da dela naš klub dogovorno in složno. V današnjih jutranjih listih pa stoji, kakor da bi jaz očital g. Uzunoviću, da namerava sestaviti vlado brez naše vednosti in dogovora. Toda vi dobro veste, kaj sem rekel. Včeraj je bilo pri meni mnogo ljudi, ki so me vprašali, na kak način se bo sestavila vlada, kakor tudi, ali je že res sestavljena, kar se je zvečer trdilo. Jaz sem odgovoril, da mi to ni znano in da v to tudi ne verujem. Informacije listov skušajo samo pokvariti ono, kar je bilo začeto. Meni je včeraj g. Uzunović naznanil, da mu je Nj. Vel. kralj poveril mandat za sestavo vlade in jaz sem to izjavo vzel na znanje in odobril Uzunovićevo razlaganje. Dobivši od kralja mandat, bo g. Uzunović gotovo storil vse, da sestavi novo vlado. Do cilja dosedaj še ni prišel. G. Uzunović se čuti radi komunikeja, ki ima samo spletkarske namene, užaljenega. Vi vsi veste, da jaz tako, kakor je v listih, nisem mogel govoriti. Mi bomo jutri sklicali zopet sejo in nam bo gospod Uzunović sigurno razložil vse, kar je storil dosedaj za sestavo nove vlade. Situacija je težka in g. Uzunović bo po vsestranski proučitvi položaja že vedel, kaj naj stori. Brez dvoma nam bo pojasnil vse detailje svojih dosedanjih poskusov, nakar se bomo o tem razgo-

variali in sporazumno reševali.»

Pašičev govor je bil sprejet z vihar-
nim odobravanjem.

Splošno pa je padlo v oči, da se Uzunović na to ni priključil k besedi. To se razlaga tako, da je g. Uzunović uvidel, da ga stavlja Pašič pod svojo kuratelo. Konferenca radikalnega kluba je bila na to zaključena. Pokazala je, da Pašič stalno obvladuje situacijo v radikalnih vrstah.

Pašič se je iz seje odpejal domov, pri g. Uzunoviću pa se je vršilo daljše posvetovanje, katerega so se udeležili ministri Sršići, Trifunović, Simonović in Vujičić ter podpredsednik radikalnega poslanskega kluba Mihajlović. Po tej konferenci je izjavil Uzunović novinarjem: Prišla me je gripa, a ne politična. Politično je dobro, kakor ste čuli.

Posledice famoznega italo-fil-skega članka

Beograd, 8. decembra, p. Današnji »Vreme« poroča, da je bil ob zaključku italijansko-albanskega pakta slučajno objavljen na uvodnem mestu kot mišljenje uredništva članek, čigar vsebina ne odgovarja stališču uredništva v tem vprašanju. Dasi v članku v listu, ki so izšli pozneje in celo v isti številki o tem vprašanju dovolj jasno opredeljujejo stališče lista v tem vprašanju, smatra uredništvo z ozirom na izkoriščenje te pogreške, ki jo vrši g. Radič v svojih izjavah, za potrebno, da se z javnim činom zavaruje pred tem člankom, za čigar uvrstitve v list brez predhodnega sporazuma z direktorjo, bo odgovorni sodnik izvajal konsekvence.

Liktorski snop — državni znak!

Beograd, 8. decembra, p. Ministrski svet je tudi danes imel sejo. Navzoči so bili vsi ministri razen Federzonija, ki mu je umrla tašča. Mussolini je na današnji seji podal nekatere izjave, ki se nanašajo na zunanjo politiko, nakar je ministrski svet odobril celo vrsto zakonskih načrtov in ukrepov. Razpravljal je tudi o tem, da se uvede liktorski snop kot državni znak, dočim je bil dosedaj samo znak fašistovske stranke. Vlada je tudi sklenila pospešiti popravo cest in drugih javnih naprav v idrijski, soški in vipavski dolini, ki so radi poplavl v jeseni t. l. hudo trpele. Prihodnja seja ministrskega sveta se bo vršila v petek.

Rim, 8. decembra, n. Seja parlamenta je sklicana za torek 14. t. m. Na prvi seji bo izvoljena komisija, ki bo 15. t. m. referirala plenumu o notranjem posojilu. Zasedanje parlamenta bo zaključeno v petek ali soboto, nakar se prično božične počitnice, ki bodo trajale do konca januarja. Za četrtrek je sklicana seja fašistovskega direktorja, ki bo sklepala o imenovanju strankinih sekretarjev v provincih.

Macdonaldova interpelacija

London, 8. decembra, s. Macdonald in Clynnes sta bila zopet izvoljena za predsednika oziroma podpredsednika parlamentarne kluba delavske stranke. Jutri bo predložil v spodnji zbornici Macdonald nezaupnico delavske stranke vladi glede njene politike v sporu z rudarji.

Uzunović pripravlja veliko prese- nečenje?

Sinoči so bile v Beogradu razširjene govorice, da bo še tekom noči sestavljena nova vlada.

Beograd, 8. decembra, p. Pozno zvečer so se v političnih krogih širile govorice, da pripravlja Uzunović veliko preseenečenje. Z ozirom na dejstvo, da je naletel v radikalnem klubu na silne težkoče, ki dajejo malo nade, da bi se njegova mislija posrečila, ako se stvar zavleče, je g. Uzunović baše pripravil vse, da stavi radikale pred gotov čin. Sestavlil bo baše še tekom noči novo

vlado, v katero bo poleg svojih ožjih pristašev vzel zastopnike Demokratske zajednice. Ta vlada bi jutri na vse zgodaj že bila imenovana.

V gotovih krogih se ta senzacionalna govorica jemlje resno, drugi zopet menijo, da je prilika za ta coup zamujena in da bi Uzunović s takim korakom dosegel le razbitje radikalne stranke, novo vlado pa takoj zopet spravil v krizo.

Pašič in Uzunović proti režimu RR

Oba sedaj ugotavljata, da je bila vlada RR od aprila meseca naprej neprestano v krizi. — Radičevci so onemogočili vsako delo in jih ni več mogoče prenašati. — Pašič gospodar položaja v radikalnem klubu.

Beograd, 8. decembra, p. Po dolgem presledku je prišel včeraj Nikola Pašič zopet v radikalni klub, ki ga je za sejo polnoštevno zbran, ob prihodu burno aklamiral. Z velikim zadovoljstvom je bila sprejeta vest o demisiji vlade, z veliko napetostjo pa izvajanja gg. Pašića in Uzunovića.

Pašič je v svojem govoru naglašal, da izhajajo težkoče, s katerimi se je imela boriti Uzunovićevo vlada le od druge koalicijske stranke, s katero se nikdar ni moglo biti na čistem, kakšno mnenje ima v posameznih vprašanjih. Radi tega so bila vedno mogoča izmenavanja. To je otežkočalo delo in rešitve vseh vprašanj, ki so bila na dnevnem redu. Nastajali so nesporazumi in vsako vprašanje je imelo za posledico demisijsko kabineta, ker so nekateri zahtevali eno, drugi pa zopet drugo. Radikalni člani v vladi so pri vsakem novem vprašanju ugotovili razliko v mišljenju na drugi strani. Vse potrpljenje je bilo zmanj. To je odvzemalo ministrom voljo za delo. Vlada se je vedno nahajala v prikritih ali javnih krizah. Vse to je zadrževalo delo in ustvarjalo med narodom dvom celo v sposobnost skupščine. Radi tega je tudi nastala kriza.

Notranje težkoče so se pojačile s težkim zunanjim položajem. Razmere v Evropi sploh niso take, kakršne bi bilo želeli. Naša želja je, da živimo v miru in da obvarujemo, kar smo si pridobili z velikimi žrtvami. Mnogi sicer tega nečejo, zlasti ne oni, ki so v vojni izgubili. Razem malih izjem je zavladala splošna nesigurnost pri vseh narodih. Oni, ki so izgubili vojno, ne morejo preboleti izgub, mi pa čutimo potrebo obvarovati, kar smo pridobili. Položaj je nesiguren. Mi moramo biti složni, da branimo našo državo, kadar se najde kdo, ki nam hoče kaj odvzeti. Treba je, da obvarujemo državo za 10, 15 let, dokler ne zraste novo pokolenje, ki bo ustvarjalo nadalje. Ne smemo hoditi po poti, ki nam ni bila ugodna, kakor dosedaj.

Pašič je nato naglašal, da mora biti delo radikalov v sporazumu in soglasju z vsemi člani kluba. Treba izbegavati po-

stranske akcije v grupicah. Ne sme se imeti pred očmi samo nekatere interese in interese poedincev. Mi ne vemo, kako bo končala kriza, treba pa je, da ne vodimo nobene poedinske akcije in pri vsaki odločitvi se je treba ozirati na to, kako čuti in misli narod; kajti narod najbolje ve, kaj mu je treba, bolje nego drugi. Na koncu svojega govora je Pašič povdaril, naj bi se predvsem poskusilo nadaljevati delo v sedanji skupščini, ki bi morala dovršiti posle, katere pričakuje od nje narod. Če se to ne bo doseglo, pa se bo moral iskati drug izhod iz sedanjega položaja.

Zatem je govoril Uzunović, ki je navedel, da je glavni vzrok ostavke nemogućnost nadaljnjega dela v skupščini. Izvor vseh težkoč je v Radiču. Do ostavke je moralo priti radi razčiščenja položaja in radi tega, da bi se prišlo do vlade, sposobne za delo. Radičevci niso postali samo neznosni, temveč so se pričeli posluževati takih manir v svojih govorih in v svojem delovanju, kakršne še niso bile zabeležene v našem parlamentarnem življenju. Z eno besedo, zavezniki so postali nevzdržljivi. Končno je Uzunović izrazil upanje, da se bo mogla ustvariti kombinacija za delo v parlamentu, kakor tudi mnenje, da morajo biti volitive zadnji izhod iz sedanjega položaja.

Seja radikalnega kluba se je končala z burno ovacijo Pašiču in soglasno odobritvijo sledečega komunikeja:

«Na današnji seji radikalnega poslanskega kluba pod predsedstvom g. Nikole Pašića, na kateri se je manifestiralo popolno edinstvo, enako naziranje vseh njegovih članov z ozirom na vprašanje notranje in zunanje politike ter nedeljeno zaupanje šefu stranke g. Nikoli Pašiču, je klub po zaslišanju obrazložitve g. Pašića in g. Uzunovića o političnem položaju sklenil, da prepusti v nadaljnjem razvoju političnih dogodkov, nastalih radi ostavke vlade vodstvo svojemu šefu g. Nikoli Pašiču ter mu da pooblastilo za popolno svobodno akcijo.»

Demokratska zajednica o vstopu v vlado

Včerajšna posvetovanja v Davidovičevem klubu. — Solidarnost s spahovci. — Bosanski radikali in sestava nove vlade.

Beograd, 8. decembra, p. V parlamentu je vladala danes velika živahnost, v vseh klubih so se vršile razprave o političnem položaju.

Dopoldne se je vršila seja Demokratske zajednice, na kateri je Voja Marinković poročal o pogojih, pod katerimi bi bila Demokratska zajednica pripravljena vstopiti v Uzunovićevo vlado. Po seji je podal poslanec Grol nekaj zanimivih izjav o stališču Demokratske zajednice napram sedanji krizi.

Na vprašanje, ali gre pri sedanjih pogajanjih samo za vstop Davidovičevih demokratov ali za vstop cele Zajednice, je odgovoril: »Mi se pogajamo samo kot celota in se ne ločimo.« Na vprašanje, ali bodo imele razmere v radikalnem klubu kak vpliv na pogajanja Uzunovića z demokrati, je izjavil Grol: »Treba je počakati, da vidimo, kakšno je številčno razmerje med obema radikalnima taboroma. Ako se iz-

kaže, da je Pašič v manjšini, potem se bodo razmere izpremenile.« Iz krogov Davidovičevcev se je trdilo, da zahtevajo kot pogoj za sodelovanje v vladi odstop g. B. Maksimovića kot notranjega ministra. Gospod Maksimović bi pa mogel prevzeti kak drug resort od dosedanjih ministrov bi Davidovičevci za notranji portfelj akceptirali le dr. Perića. Finančni resort zahtevajo Davidovičevci za sebe. Demokrati nadalje izjavljajo, da je popolnoma izključeno, da bi vstopili v vlado, ako ostane pri današnji izjavi Pašića v radikalnem klubu, kajti ta Pašičeva izjava znači, da se vodi pogajanja pravzaprav s Pašičem skozi Uzunovićevo usta.

Bosanski radikali so imeli danes daljšo sejo v kabinetu ministra dr. Sršića. Opaža se, da se bosanski radikali protivijo vsaki kombinaciji z Demokratsko zajednico odnosno z njenim muslimanskim delom.

Kraljevska palača v Bukarešti zgorela

Glavna poslopja popolnoma uničena. — Kraljevska rodbina se je morala preseliti.

Bukarešta, 8. decembra, s. V kraljevem gradu sredi mesta je izbruhnil sinoči velik požar, ki je popolnoma uničil osrednjo palačo. Prestolna dvorana in sprejemnica sta popolnoma uničeni. Požarni brambi se je le z velikim naporom posrečilo rešiti stranske poslopja. Reševalnih del so se udeležili člani kraljevske rodbine in vsi člani vlade. Ogenj je bil v jutranjih urah lokaliziran. Požar je nastal v poslopiju za služničad in

se je nato vsled močnega viharja hitro razširil na ostala poslopja.

Bukarešta, 8. decembra, (be.) O polnoči je začela goriti kraljeva palača. Glavno poslopje s prestolno dvorano je popolnoma uničeno. Kraljevska rodbina se je z bolnim kraljem Ferdinandom zatekla v malo palačo. Zaradi požara so morali zdravniki odgoditi drugo operacijo kralja.

Strahovit mraz

Newyork, 8. decembra, (be.) Na obali Atlantskega oceana se je pojavil strahovit mraz. V zadnjih 24 urah je 27 ljudi zmrznilo. V Virginiji znaša temperatura 20 stopinj pod ničlo.

Nesreča pri smučanju

Bern, 8. decembra, (be.) Pri smučanju je snežni plaz zasul menihospica na Velikem svetem Bernardu. Pet novincev je lažna odnesla. Trije so mrtvi.

Akcija za zblizanje z Rusijo

Misijski perzijskega poslanika v Beogradu.

Beograd, 8. decembra, p. Novi perzijski poslanik na našem dvoru Apok Gasankan Amid je danes došel v Beograd. Jutri ob 12. bo sprejet v avdienci pri kralju, kateremu bo izročil akreditirna pisma. Poslanik je akreditiran tudi pri grški vladi. Glede njegovega dohoda so se med beograjskimi diplomatičnimi krogi širile vesti, da ima zelo delikatno mislijo, in sicer da posreduje za zblizanje med našo državo in sovjetsko Rusijo. V diplomatskih krogih se je zelo opazilo, da je perzijski poslanik bil danes kar dve uri v ministrstvu za zunanje stvari, kjer je govoril najprej z dr. Ninčićem, potem pa z Jovanom Markovićem.

Moskva, 8. decembra (p.) Vladni sovjetski krogi računajo, da bo italijansko-albanski pakt pospešil zblizanje med Jugoslavijo in Rusijo.

Italija ograja mir tudi v Arabiji

Značilen angleški glas o italijanski ekspanziji v Orientu.

Pariz, 8. decembra, l. »Times« prinaša zanimiv članek o gospodarski ekspanziji Italije v južni Arabiji, ki je vzbudil precejšnjo pozornost na Angleškem, pa tudi v velikem delu Evrope. List pravi, da nima emir Hodeidat, šejh Idris, mirne ure, odkar je sklenila Italija posebno pogodbo z njegovim tekmečem imamom Zaidi Zahajo, gospodarjem Jemena. Na drugi strani pa spravlja ta pogodba imama v spore s kraljem Vahabtom, ki mu je podložen večji del Arabije. Italija je na podlagi te pogodbe začela pošiljati Zahaji moderno orožje in celo letala, kar vse povečuje nevarnost novih krvavih zapletov v Arabiji in s tem spravlja gospodarski razvoj Anglije v Orientu v vedno večje nevarnosti. Na drugi strani pa je tu točka, kjer pride prav lahko do globljega spora med Italijo in Anglijo. Italija si je namreč s pogodbo z imamom Zahajo napravila v Hodeidat tranzitno postajo za svoje proizvode v Arabiji. Na podlagi posebnih privilegijev si je pridobila Italija nekaj monopolov za uvoz petroleja in drugega blaga v Jemenu, tako da ne morejo z njo konkurirati uvozniki petroleja iz Amerike, Evrope ali Perzije. Italija je s posebnimi tarifami odprla na stečaj vrata produktom iz Jemena v Eritrejo, odkoder izvažajo blago v Evropo. Da postane njena gospodarska ekspanzija v južni Arabiji, kjer to že danes močno občuti zlasti Anglija, še intenzivnejša, namerava izvesti Italija svoj program, ki ga je izdelala že zdavnaj, namreč da zgradi v južni Arabiji železnico, ki naj bi vezala Perzijski zaliv z Rdečim morjem.

Fašistična Italija koraka s hitrostjo 100 km na uro v 40 stopinjski vročini!

Rim, 8. decembra, l. Mussolini je sprejel dopisnika argentinskega lista »Prensa«, ki izhaja v Buenos Airesih in imel z njim daljši razgovor o nalogah in smotih fašizma. »Naš smoter«, je dejal Mussolini, »je korporacijska država. Po mojem mnenju je absurdno, da bi imel kak moški volilno pravico le zato, ker je izpolnil 21. leto starosti. Po našem nabitranju naj se udeležujejo uprave države le oni, ki tudi kaj delajo. Zato hočemo ustvariti korporacijsko zbornico, v kateri bodo zastopani stanovi, sloji delovnega prebivalstva. Nočemo in tudi ne potrebujemo politične opozicije. Sprejemam na vedno z veseljem pošteno in stvarno kritiko, ki je koncem koncev tudi sodelovanje. Zakaj tudi mi nismo nezmožljivi. Za izvedbo našega programa, ki naj prinese državni celokupnosti trajne dobrine, zlasti v javni upravi, potrebujemo dobrih deset let.«

«Ne pozabite zabeležiti,« je nadaljeval Mussolini, »da koraka sedaj Italija proti svojemu cilju s hitrostjo 100 kilometrov na uro. Spričo delavnosti italijanskega naroda, njegove trdnosti, navdušenosti in fašistovske vztrajnosti bomo v kratkem času storili velikansko delo. Danes živimo v 40stopinjski vročini in zagotavljam vas, da bomo dosegli kmalu tudi 41 stopinj. Našega koraka ne more nič ustaviti. Opozicija stori najbolje, ako je mirna in pusti razvijati se fašistovski državi.«

Na dopisnikovo vprašanje, v kakem skladu je fašizem z monarhijo, je rekel Mussolini: »Sedanja oblika monarhije v Italiji je popolnoma v skladu s fašistovskim režimom. Našega kralja ljubi vsi narod in je zanj navdušen.« Glede primerjave med rusko in italijansko revolucijo je pripomnil vodja fašistov, da je med obema revolucijama pravzaprav majhna, na drugi strani pa ogromna razlika. Mussolini je dejal, da delajo fašisti revolucijo po rimljanski. Suveren naj ostane, ker je v harmonični celoti vsega pokreta, dočim je boljševiška revolucija najprej padla po monarhiji.

Nov fašistovski incident v Franciji

Pariz, 8. decembra, s. Po poročilu iz Nice je vdril v Ventimigijli oddelek italijanske fašistovske milice v spalnice francoskih železničarjev in jih natančno preiskal. Radi tega incidenta so železničarji izjavili, da bodo v bodoče vozili samo do obmejne postaje St. Louisa.

Kantonci zasedli Hankov

London, 8. decembra, (pa.) Kantonško čete so zasedle Hankov. Angleške in francoske čete so se umaknile.

Italijanska ofenziva na Balkanu

Vzmirjenje v Društvu narodov. — Sodba francoskih listov. Italija je ponudila tudi Grčiji protektorat! — Upor v Albaniji traja še dalje. — Kako se sedaj Italija brani...

Zeneva, 8. decembra (be.) Takoj, ko se je izvedelo za ostavko jugoslovenskega zunanjega ministra dr. Ninčiča, so se zastopniki Male antante takoj sestali. Računajo, da se bodo obrnili do Francije za nadaljnje smernice.

Pariz, 8. decembra, s. Listi poročajo iz Zeneve, da so v krogih Društva narodov resno v skrbeh radi spora med Jugoslavijo in Italijo. Vsestransko se boje, da Jugoslavija v svojem ogroženju radi albansko-italijanskega pakta ne bo pripravljena za pomirjenje, na drugi strani pa zopet ne verujejo, da bi mogli dovolj vplivati na Mussolinija. Italijanski zastopnik v Društvu narodov slejkoprej zagotavlja, da albansko-italijanski pakt ne vsebuje nikake vojaške klavzule.

Pariz, 8. decembra, (pr.) Časopisje se živahno bavi s politično napetostjo, ki jo je povzročil sklep italijansko-albanske pogodbe in ki je povzročila odstop jugoslovenskega zunanjega ministra dr. Ninčiča. Po mnenju političnih krogov bo Ninčičev naslednik sprejel podporo Francije ali Rusije. Listi označujejo Mussolinijevo politiko kot nevarnost za evropski mir, ker zasleduje obkrožitev Jugoslavije.

Atene, 8. decembra, p. Grška javnost smatra italijansko-albanski pakt za stvarno pokroviteljstvo Italije nad Albanijo. Iz najbližje okolice generala Kondilisa so dobili novinarji nastopno informacijo: Istočasno, ko se je v Tirani sklepala prijateljska pogodba, je Italija ponudila grški vladi sklep podobne pogodbe. Ponudbo je prejel osebnostno znanji minister Argiropoulos, ki je po posvetovanju v vladi odgovoril, da je Kondilisova vlada čisto poslovna in da se zato ne more spuščati v nikake politične kombinacije s tujimi državami. Zato je grški vladi priporočil, naj svojo ponudbo ponovi novi vladi, ki bo sestav-

ljena po sestanku parlamenta. Ta odgovor je povzročil v Rimu veliko nezadovoljnost, ki se je pokazala zlasti ob priliki trgovinskih pogajanj.

Beograd, 8. decembra, p. «Politika» poroča, da so vesti, da je upor v Albaniji končno udušen, netočne. Po zanesljivih vestih z meje ima Don Loran Diaka okoli 2000 ljudi pod orožjem. V kraju Sali se uporniki pripravljajo na obrambo. V Nuki, posebno pa v bližini Skadra se borba nadaljuje. Pred tremi dnevi se je vršila tamkaj luča borba med uporniki in vladnimi četami. Bilo je več mrtvih in ranjenih. Pri Krumi in Kuksi se borijo uporniki zelo ostro s četami Ahmeda. Po zanesljivih vestih se upor ni zmanjšal, temveč v zadnjem času se bolj razširil.

Rim, 8. decembra, (ri.) «Giornale d'Italia» zatrjuje, da sta francoski in jugoslovenski generalni štab sklenila precizen sporazum. Jugoslovenski generalni štab je dal s popolno vednostjo Francije pobudo za poslednjo vstajo v severni Albaniji. Francija ima neposredno vlogo pri sedanjih umetni agitaciji v Jugoslaviji proti italijansko-albanski pogodbi. Francija hoče uporabiti to agitacijo, da znova vpreže Jugoslavijo pred svoj politični voz.

Selija, 8. decembra, o. «Mir», neoficijozno glasilo zunanjega ministrstva, piše obširno o italijansko-albanskem paktu ter pravi med drugim: Ta pakt pomeni nov korak italijanskega napredovanja na Balkanu. Albanija je postala tako pravi most za italijansko prodiranje na Balkan. S tem morajo računati razne balkanske države. Informacijski list «Zora» pravi: Beograd se neumorno trudi, da izolira Bolgarijo od njenih sosedov, toda z izoliranjem Bolgarije, s katero bi Jugoslavija predstavljala večje središče, se je izolirala samo sebe. To dokazuje tiranski pakt.

Neprijeten odmev Ninčičeve demisije v Italiji

Fašistovski listi ugotavljajo, da je Ninčičeva ostavka povzročila v Evropi novo gonjo proti Italiji.

Rim, 8. decembra, o. Časopisje kaže veliko zanimanje za dogodke v Jugoslaviji. Listi prinašajo dolga poročila o demisiji zunanjega ministra dr. Ninčiča in o vzrokih, ki so dovedli do nje. Božim je izmed rimskih listov včerajšnje «Giornale d'Italia» prinesel daljši komentar, v katerem je izrazil domnevo, da hoče jugoslovenska zunanja politika zavzeti drugačno orijentacijo do Italije, so danes mnogi listi posvetili le tej stvari uvodnike. Skoraj ga ni časopisa, ki se ne bi ukvarjal naravnost ali po ovinkih s tem dogodkom, ki je postal včeraj naravnost evropski dogodek. Poročevalci italijanskih listov se namreč pritožujejo v svojih poročilih, da je dal Ninčičeva demisija v Zenevi na zasedanju Svetla Društva narodov povod za nove izbruhe in novo gonjo proti zunanji politiki Italije. Pa tudi v francoskih

političnih krogih je po poročilih italijanskih listov povzročila demisija jugoslovenskega zunanjega ministra veliko vznemirjenje, do čim se baje v angleških političnih krogih njegova ostavka hladno sprejema in komentira. In morda baš ta okolnost je dala povod, da prinaša danes italijanski časopisje o Ninčičevi demisiji in o njegovih vzrokih več ali manj dolge članke in obširna poročila iz Beograda, Pariza, Zeneve in drugih evropskih političnih središč. «Tribuna» posveča demisiji dr. Ninčiča uvodnik, «Giornale d'Italia» prinaša poleg obširnega poročila zopet daljši komentar, «Impero» pa je postavil pod naslov «Mi in Jadran» kratko uvodno besedilo. Fašistovskemu «Tevere» daje Ninčičeva ostavka povod za nove napade proti Franciji.

Smernice ruske zunanje politike

d. Berlin, 7. decembra.

Ruski zunanji komisar Čičerin je sprejel včeraj popoldne novinarje in jim podal ekspozice o ruski zunanji politiki. Predvsem je omenil, da so bile njegove izjave v velikem delu naperjene proti Angliji. Dejal je, da je Rusija mnogokrat ponudila Angliji prijateljsko roko, ki je pa ta ni hotela sprejeti. Dejstvo je, da vodi Anglija že nekaj časa do Rusije politiko obkoljevanja, ki jo pa sovjeti pobijajo ne brez uspeha, zlasti s sklepanjem pogodb z obrobniimi državami, kar naj paralizira angleške spletke. Rusija stremi za tem, da sklene z vsemi svojimi malimi zapadnimi sosedami take pogodbe o nevtralnosti in prijateljstvu. Predvsem velja to za baltske države. Vendar pa Rusija načeloma noče sprejeti v te pogodbe določbe o razsodišču. Po Čičerinovem mnenju je najvažnejša teh pogodb ona z Litvanijo. Nekoliko bolj težavno je razmerje s Poljsko, ki se še vedno ne more odločiti načrta ustanovitve zveze baltskih držav pod njeno patronažo. To poljsko stališče je eno glavnih zaprek, da ne morejo postati odnosi z Rusijo taki, kot bi lahko. Sicer pa so odnosi do Poljske mirni in imajo značaj dobrega sosedstva.

Zunanji komisar je potem govoril o Nemčiji in dejal, da se je razmerje po njegovem lanskem posetu v Berlinu znatno zboljšalo in postalo vedno bolj priščno. Pogodba z Nemčijo urejuje popolnoma politične odnose med obema državama, krediti pa, ki jih je omogočila Nemčija Rusiji, usovarjajo tesno in trajno gospodarsko zvezo med njima.

Glede Francije je dejal Čičerin, da so politični odnosi do te države sedaj veliko bolj zadovoljivi kot prej, čeprav niso popolnoma brez motenj. V tem pogledu priljaja v poštev francosko razmerje do Rumunije, ki nekoliko moti odnose do Francije in do Italije.

Čičerin je zatem razpravljal o Društvu narodov in rekel, da ne more razumeti velikih državnikov, ki skušajo dokazati Rusiji, da je vstop v Društvo narodov najboljšo sredstvo proti izolaciji in najboljše jamstvo. Vsakdo, ki računa z dejstvi in ne samo z besedami, ve, da vstop v Društvo narodov nikakor še ne pomenja večje varnosti, ampak celo njeno zmanjšanje in nadalje nikakega zmanjšanja izolacije, temveč večjo odvisnost od drugih. Razen tega daje ta korporacija vodilni državi večjo moč v roke. V tako past se sovjetska Rusija ne da zvabiti. Kdor še vedno

trdi, da bo Rusija stopila v Društvo narodov, postavlja resnico na glavo. V svojem nadaljnjem razvoju je dejal Čičerin, da je sklenila Rusija pogodbe tudi s Turčijo in Afganistanom. Izvrstno razmerje do Turčije se je javno pokazalo pri sestanku v Odesi. V kratkem se poravnajo tudi težave, ki so na gospodarskem polju ovirale še boljše razmerje do Perzije. V političnem oziru so odnosi do te države miromni in popolnoma lojalni.

Glede razmerja Rusije do južnokitajske vlade v Kantonu je dejal zunanji komisar, da se mora vsakdo čuditi neverjetno nazadnemu napredku demokracije tega dela Kitajske. Južna Kitajska je brez dvoma bodoča velika kitajska republika. Rusija nikakor ni intervenirala v tej ogromni državi, ker se noče vmešavati v njene notranje razmere. Rusija pa je prijateljica Južne Kitajske in se veseli vsakega napredka svoje prijateljice. Nikakor ni res, kakor mnogi trde, da je sovjetska vlada povzročila rudarsko stavko na Angleškem in zanetila državljansko vojno na Kitajskem. Rusija nikakor ne mara motiti miru v Evropi, ki je tudi zanj glavni cilj vsega političnega udejstvovanja. Rusija stremi za tem, da zboljša politične in gospodarske odnose do drugih držav in jih kolikor mogoče poglubi. Le na ta način ne ostane država izolirana, nikakor pa ne s tem, da stopi v Društvo narodov. Za politična razmerja Rusije so njene gospodarske zveze z inozemstvom vedno čvrstješa podlaga in prednjači jim Nemčija.

Končno je Čičerin pisno odgovoril na vprašanje glede tihoriskih pogajanj in glede Balkana. Izjavil je, da je sovjetska Rusija načelno za vsako zblizanje med bivšimi sovražnimi državami, ne mara pa odobravati zveze nemško-francoskega pomirjenja z nemško-poljskim, ker bi bilo zadnje lahko napleno proti sovjetski Rusiji. Upa pa, da Nemčija ne bo pristopila k nobeni kombinaciji, ki bi mogla uničiti prijateljsko razmerje do Rusije.

Na drugo vprašanje glede italijanske politike na Balkanu je Čičerin odgovoril le z ozirom na Rumunijo. Rekel je, da je med Rusijo in Rumunijo nepremostljiv prepad ter je spomnil na znani govor italijanskega generala v Bukarešti, ki je rekel, da bo v prvi vrsti korakal proti sovjetom. Čičerin je opozoril na velike posledice take balkanske politike.

Krvave volitve na Madžarskem

Včeraj je bil prvi dan volitev, pri katerih so «zmagali» samo vladni kandidati. — Grof Julij Andrássy in vodja socialnih demokratov «propadla». — Boj za sedeže v magnatski zbornici.

Budimpešta, 8. decembra, sa. Danes je bilo oddati 103 mandate. 53 poslancev je bilo takoj izvoljenih, ker niso imeli protikandidatov. To so večinoma kandidati vladne stranke. Tako je med njimi županja Novgrad-Mont, kjer je bilo brez protikandidatov izvoljenih vseh osem vladnih kandidatov, med njimi notranji minister Scitovszky in njegov državni tajnik Szabovszky. Isto velja tudi za županijo Szabolcs-Ugocsa kjer je bilo od 8 mandatov 7 soglasno izvoljenih. V županiji Hajdu, kjer je že od nekdaj središče koštancev in ni bil še niti enkrat izvoljen kak vladni kandidat, so bili danes izvoljeni le kandidati vladne stranke. Le v volilnem okraju Monor je dobil večino opozicijskelec, demokrat Fagocs. Grof Julij Andrássy je podlegel vladnemu kandidatu Szabovszky. V manjšini je ostal tudi vodja socialnih demokratov Peyer.

Budimpešta, 8. decembra, s. V poznih večernih urah se z gotovostjo zatrjuje, da

v volilnih okrajih z javnimi volitvami ni prodrli niti en opozicijski kandidat. V Vacaratu, kjer je kandidiral državni tajnik Szaboky proti grofu Juliju Andrássyju, je prišlo do incidenta, ki je zahteval smrtno žrtev. Volilci so napadli orožnike, ki so nato pričeli streljati. Pri tem je bila težko ranjena mati kandidata Szabokyja, ki je umrla na posledicah poškodbe. Raza tega so bile še tri osebe ranjene.

Budimpešta, 8. decembra d. V smislu zakona o obnovitvi magnatske zbornice, bo državni upravnik imenoval 40 članov te zbornice na predlog ministrskega predsednika. Za teh 40 mandatov se sedaj vrši ljuba borba. Za ta mesta se bori nad 700 kandidatov, ki se skušajo priklopiti ministrskemu predsedniku Bethlenu. Hud boj je tudi v Budimpešti, ki bo imela v zgornji zbornici sedem sedežev. Sporazum glede teh mest se doslej še ni dal doseči.

Novi italijanski napadi na Francijo

Ošabne fašistovske lekcije Franciji v trenutku, ko želi Mussolini sestanka z Briandom.

Rim, 8. decembra, o. V Rimu se mudita veleposlanik v Parizu baron Avezzana in veleposlanik v Londonu markese Della Torretta. Prišla sta sem, kaj, da se posvetujeta z Mussolinijem kot zunanji ministrom.

«Tevere», ki o tem poroča, pravi, da se mu ne zdi sedaj primeren čas za sporazum med Italijo in Francijo. Problem italijansko-francoskih odnosov, pravi list, se dajo rešiti na zelo enostaven način: Treba je, da Francija prizna, da obstoja velika in mogočna Italija. To je vse. To pa je tudi izključeno, dokler bodo francosko vlado tvorili ljudje, ki ne razumejo fašizma in ki so proti njemu vedno spletkarili. Ko se razni francoski prijatelji čudijo, ker Italija ne veruje v možnost zveze in sporazuma s Francijo, pozabljajo, ali pa se delajo,

kakor da bi bili pozabili, da so se francoski politiki, primerjajoč Italijo Balkanu, predzrili pošiljati iz Pariza famozne legije, ki naj bi strmoglavile fašistovski režim. Ti morje, nadaljuje list, so mislili, da je mogoče strmoglaviti režim tako lahko, kakor se strmoglavijo kak jugoslovenski ministri. Kako bodo ti morje mogli voditi pogajanja z Italijo, ko so jo pred komaj enim letom skušali zadaviti s par zaboji francoskih frankov?

Ni treba omeniti, da je to pisanje fašistovskega lista zbudilo v rimskih krogih mnogo komentarjev. Saj «Tevere» direktno dolži šlane sedanje francoske vlade, da so pred približno enim letom spletkarili proti sedanjemu režimu v Italiji.

V Rumuniji se pripravljajo važni dogodki

Kraljica Marija vodi politiko. — Bolni kralj bo moral v inozemstvo. — Novo regentstvo, v katerem bo kraljica Marija, bo faktično diktatura liberalne stranke. — Karlovi pogoji za povratek.

Beograd, 8. decembra p. «Politika» poroča iz Bukarešte: Razburjenje duhov glede negotovosti v vprašanju regentstva se od dneva do dneva stopnjuje. Zdi se, da je s prihodom kraljice Marije stopilo vprašanje v zadnji stadij. Vsekakor bo imela velik vpliv na nadaljni razvoj dogodkov. Sporazumoma z Briandom, ki je pravi gospodar situacije, se veruje, da bo vprašanje spremembe v kronskega svetu rešeno tako, da bo namesto princa Nikole stopila kraljica Marija. Po povratku iz inozemstva vodi kraljica osebno vse politične dogodke, za katere ve le nekoliko ljudi. Trenotno se zdi, da so vse komplikacije in nevarnosti odstranjene.

Rešiti je treba dvoje vprašanj, in sicer zagotoviti kraljici Mariji mesto v kronskega svetu in preprečiti povratek princa Karla v Rumunijo, ki ga želi kralj videti.

Prvo vprašanje je težko rešiti tega, ker ustava ne dopušča spremembe regentskega sveta, ki je ustanovljen po abdikaciji Karla in ki je sestavljen iz princa Nikolaja, patriarha Mirola in kasacijskega predsed-

nika Buzdjugana. Zdi se, da bo ta težava v kratkem odstranjena tako, da bo kralj Ferdinand odšel v inozemstvo in bo povelil za čas svoje odsotnosti kraljevsko oblast regentskemu svetu, v katerega bo prišla tudi kraljica Marija. To novo regentstvo v času kraljevega življenja, to je za čas njegove bolezni, bo imelo glavni cilj, da pripravi teren za povratek Karla kot naslednika, ker se zdi, da je sedaj splošna želja vseh faktorjev, med njimi tudi kraljice, kralja in Bratjana. Zdi se tudi, da želi g. Bratjan tajno doseči pri princu Karlu oproščanja radi njegove vloge pri abdikaciji. Na ta način bo prišlo do regentstva, ki bo v resnici diktatura liberalne stranke. Naloga g. Bratjana bo, da se ta diktatura podaljša tudi po povratku Karla. Princ Karl je stavil kot prejšji ločitev zakona z njegovo ženo princezino. Zdravje kralja Ferdinanda se primerno boljša. Francoski zdravnik dr. Hartman ni hotel izvesti operacije, bolnik pa bo lahko vzdržal potovanje v inozemstvo.

Možnost kompromisnih sklepov v Ženevi

Do sedaj Svet Društva narodov še ni oficijelno sklepal o nemški kontroli, vendar se zdi, da je že ugotovljen temelj za sporazum. — Kontrola naj bi v kratkem prešla na Društvo narodov.

Zeneva, 8. decembra (be.) Položaj je bil danes v Ženevi nespremenjen. V ospredju so še vedno pogajanja strokovnjakov o spremembi investicijskega protokola. Nemški zunanji minister dr. Stresemann se je nekoliko prehladil in zato ni bil popoldne na seji Sveta.

Zeneva, 8. decembra (be.) Svet Društva narodov je imel popoldne svojo drugo plenarno sejo. Češkoslovaški zunanji minister dr. Beneš je prečital svoje poročilo o pripravi za razorožitveno konferenco.

Zeneva, 8. decembra d. Francoski zunanji minister Briand je imel včeraj razgovore z dr. Benešem in Zaleskim, ki ju je o poteku pogajanj natančno informiral. Potem je bil pri njem jugoslovenski poslanik v Bernu Jovanović, ki je stalni zastopnik Jugoslavije pri Društvu narodov. Jovanović je obvestil Brianda o ostavki jugoslovenskega zunanjega ministra dr. Ninčiča.

Zeneva, 8. decembra d. Včerajšnje razgovore med zunanji ministri presojalo poučen krogi precej optimistično. Pričakujejo le še izid pogajanj nemškega komisarja za razorožitev Pawelsa v Parizu s tamošnjimi izvedenci veleposlaniške konference. Na podlagi informacij iz okolice belgijskega zunanjega ministra Vandervelda so vsi uverjeni, da bodo pogajanja glede odprave mednarodne vojaške kontrole usodno zaključena in da bo izid sprejemljiv tudi za Nemčijo.

Na včerajšnji konferenci med dr. Stresemannom, Vanderveldom, Briandom in Chamberlainom so razpravljali v glavnem o treh važnih zadevah. Najprej so določili termin za umaknitev mednarodne vojaške kontrole komisije iz Nemčije se bo ta komisija odpoklicala v roku osmih dni od dveh tednov. Vse velesile bodo svojim zastopnikom pri veleposlaniški konferenci v Parizu naročile, naj se ta stvar čim prej uredi. Glede politike ni več nesoglasij. Nemčiji se dovoli 100.000 mož državne in 50.000 obdajne policije. Tudi glede obrambnih zvez so velesile bolj naklonjene Nemčiji. Vseled poslednjih izjav v berlinski zbor-

nici. Nesoglasja so le še trdnjave Kraljevca in uporabe prejšnjih vojaških poslopij. Sklep glede ukinitve vojaške kontrole pa ni od tega odvisen, ali je Nemčija že izpolnila vse naložene ji obveznosti, ampak se ima storiti takoj tako, da bo kontrola na vrak način ukinitvena še ta mesec.

Vojaška kontrola preide na podlagi razgovorov med zunanji ministri v področje Društva narodov. Nemška teza gre za to, da versajska mirovna pogodba ne daje pravice za ustanovitev stalne kontrolne komisije in da se kontrola ne izvaja poljubno, ampak na temelju vsakokratnega sklepa Sveta Društva narodov. Vanderveld, Briand in Chamberlain so se pridruživši nemškemu stališču.

Juristi imajo sedaj nalogo, da izdelajo pripravno formulo. Govori se, da bo v četrtek dr. Stresemann podal nekaj izjav glede investicijske, kakor zamenja mednarodno vojaško kontrolo nadzorstva Društva narodov, ki naj se začne le na posebno zahtevo Sveta brez ustanovitve stalnih komisij.

Umaknitev zasedbenih čet so razpravljali v okviru vsega vprašanja. Pogajanja o umaknitvi iz druge in tretje cone v Poranji se bodo nadaljevala po končanem zborovanju v Ženevi med vladami. Morda se bo popoldne sporazum o tej točki dal doseči šele na prihodnjem zasedanju Sveta Društva narodov v marcu. Zaenkrat se ni govora o konferenci štirih velesil v zvezi z zborovanjem v Ženevi.

Grška zunanja politika

Atene, 8. decembra, (ri.) Ministrski predsednik Zaïmis je imel v zbornici govor, v katerem je izjavil, da bo zunanja politika vlade strogo miroljubna. Gojila bo dobre odnose z vsemi državami, zlasti pa z onimi, ki imajo enake interese in zgodovinske tradicije. Grčija bo podpirala vsako stremeljenje, ki gre za popolno razorožitvijo, vendar se ne sme zgoditi na račun njene varnosti.

Italijanska obmejna policija

Sedanjí italijanski minister za kolonije Federzoni je zaključil svojo kariero v ministrstvu notranjih stvari, kateremu je stal na čelu od Matteottijevega umora sem, torej nekaj nad dve leti, v seji ministrskega sveta 5. novembra tega leta, ko je ministrski predsednik Mussolini sam zopet prevzel posle ministra notranjih stvari. Zadnje pomembnejše dejanje gospoda Federzoni je v svojstvu ministra notranjih stvari je bilo to, da je v omenjeni seji predložil sedem ukrepov v svrhu «zaščite nacionalnega reda», katere je ministrski svet v polni meri odobril in so se potem pod Mussolinijem kot ministrom notranjih stvari nemudoma začeli izvajati. Med temi ukrepi je tudi odredba, ki se nanaša na prekoračenje državne meje brez rednega dovoljenja in je tedanjí Federzoni predlagal zahteval, da se «določijo ostre kazni za tiste, ki bi se skušali izseliti brez rednega potnega lista in onega, ki bi sodeloval pri zlorabi izselitvi», obenem pa določil «obveznost uporabe orožja, da se prepreči zlorabno prekoračenje meje na mejnih prehodih, kjer prehod ni dovoljen».

Ministrstvo notranjih stvari pod vodstvom gospoda Mussolinija, je v svrhu točnega zastraženja meje poklicalo v življenje posebno obmejno policijo. Zatrjuje se pa, da se službo ne izvaja, da ima ta policijska služba izključno značaj javne varnostne službe in se nikakor ne tiče mednarodno političnih vprašanj. Povdarja se, da se je uvedla edino zato, da bodo «sovražniki fašistovskega režima v državi in inozemstvu imeli materialni občutek, da ne morejo razvijati svoje zločinške delovanja v škodo države».

Obmejno policijsko službo opravljajo poleg finančne straže in orožništva močni oddelki fašistovske milice. Ker gre meja večinoma po vrhovih visokega alpskega gorovja, ta služba ni posebno prijetna, zlasti pa še ne v zimskem času, a pravijo, da je tudi v drugem pogledu precej nevarna, ker so tisti, ki hočejo skrivaj čez mejo, navadno odločni ljudje, ki znajo v slučaju potrebe drago prodati svoje življenje.

Vodstvo te policijske službe je poverjeno prefektom posameznih pokrajin. Njimi so podrejeni komisarjati, katerim stoji na čelu posebej za to službo izveščani funkcionarji, komisarjatom pa posamezni obmejni javnovernostni uradi. Takih uradov se je cela vrsta ustanovilo popolnoma panova. Vsa meja se je razdelila na pet pasov. Vsa takojmenovana Juliska Krajina z zadrsko provincijo vred tvori peti pas, a komisarjatu za ta peti pas stoji na čelu podkvestor Cavazzi.

Najvažnejša postojanka obmejne policije na meji napram Jugoslaviji je Postojna. Zato je, kakor se zatrjuje, tržaški prefekt Gasti, kateremu se že od nekdaj pripisujejo lastnosti naravnost prvostopnega policijskega večaka, nemudoma ukrenil vse potrebno, da se obmejna policijska služba na tej važni točki organizira na najbrezhibnejši način. Danes je ta organizacija že izvedena od vseh najneznatnejših podrobnosti in obmejna policija v postojnskem okrožju posluje, kakor se zagotavlja, v polnem redu. Poleg finančne straže in orožništva sodeluje tudi tu fašistovska milica, in sicer prav posebej v ta namen izbrano moštvo splošne in železniške milice. Poveljniki teh milicarijev so seveda Italijani, a med moštvom je znatno število ljudi, ki znajo slovenski ali hrvaški, ker so ali rodni Slovenci ali Hrvati, ali pa so se priučili jezika tekom večletne službe v slovenskih in hrvaških krajih.

Na ta način je torej meja zastražena kar najstrožje in obmejna policija ima v smislu ministrske odredbe nalog, da uporablja orožje proti vsakomur, ki bi hotel brez rednega dovoljenja čez mejo v eni ali drugi smeri. Sicer se zatrjuje, kakor zgoraj omenjeno, da ta policijska služba nikakor ne posega v mednarodno politiko in potemtakem v mednarodni promet, ali kakor so pač razmerja na meji med Italijo in Jugoslavijo, prav posebej pa še v postojnsko-logaškem okrožju že od nekdaj precej napete, ni izključeno, da bo odšel prihajalo na meji prav pogostoma do dogodkov, ki bodo trajno razburjali obmejno prebivalstvo in bodo vzrok neprestanih uradnih postopov. Ni izključeno tudi to, da se bodo potnikom iz Jugoslavije v Italijo delale raznovrstne sitnosti, zasikavanja in preiskavanja, da se bo zlasti preprečevalo jugoslovenskim državljanom, ki so rodom iz Primorja, potovanja v njihove domače kraje, da bodo italijanske oblasti, zlasti pa obmejna policija, smatrale take jugoslovenske državljanke za nekatere begunce, «fuoruscites», ki v inozemstvu delajo Italiji, fašistovskemu režimu sovražno propagando in tudi v slučaju, da pridejo z rednim potnim listom čez mejo, skušale ravnati z njimi kot z državni in režimu nevarnimi elementi. Ob oni izborni izveščevalni in obveščevalni službi, ki si jo znajo vzdrževati Italijani v inozemstvu, je prav lahko mogoče, da se bo sedaj, ki jo je izpregovoril ta ali oni potnik za Italijo daleč kje od meje, maščevala na njem, ko pride čez mejo. In bodo potem jugoslovenske oblasti znale primerno ščititi svoje državljanke?

So pač to vprašanja, ki se sama po sebi pojavljajo vsled novega položaja ob meji in jih je zelo resno treba vzeti v pretes!

Spominjajte se nesrečnih poplavljenecv!

Velikanski uspeh pri včerajšnjih predstavah vefilma s petjem:

„Umirajoča roža“ (Cudež Sv. Terezije).

Vse predstave razprodane! — Več sto ljudi ni dobilo vstopnic! Zatorej preskrbite si vstopnice v predprodaji od 10. do 12. in od 2. dalje. Vefilm edini svoje vrste. Danes ob 4., pol 6., pol 8. in 9. uri.

KINO «DVOR» Telefon 730.

Obrtništvo v obrambi svojega stanu

Impozantno zborovanje obrtnikov proti šušmarstvu in omalovaževanju obrtnikov od strani vlade.

Zveza obrtnih zadrug v Ljubljani je priredila včeraj dopoldne v dvorani Mestnega doma krasno uspešno zborovanje proti šušmarstvu, državnim delavnicam in zavodom, ki vzdržujejo obrtne delavnice. Krepko pa so zborovali ob enem protestirali tudi proti poslovanju obrtnih oblasti, ki za težnje obrtniškega stanu niso imele doslej nikakega umevanja. Zborovanja se je udeležilo do 400 obrtnikov vseh strok iz Ljubljane, mnogo jih je bilo iz okolice, znatno število jih je prišlo tudi iz dežele in zastopani so bili tudi gostje iz mariborske oblasti.

Otvorilo je zborovanje v imenu načelstva zveze obrtnih zadrug zaslužni prvoboritelj za pravice obrtniškega stanu, gospod Engelbert Franchetti, ki je naprej pozdravil zborovalce, zastopnika magistratne obrtne oblasti tajnika g. Frana Čehuna, tajnika trgovske zbornice gg. dr. Pretnarja in dr. Plessa, gospoda Zagaria, poslovedcega predsednika Zveze trgovskih gremijev g. Kavčiča, starega izkušenega borca za pravice obrtnikov iz mariborske oblasti g. Rebeka iz Celja in prisotne novinarje. Nato je razvil splošno sliko položaja obrtniškega stanu, naglašujoč, da mu najbolj škoduje šušmarstvo. Zveza je storila že ponovno korake, da se to zlo izbere, ni pa mogla doseči svojega namena radi nerazumljivega ponašanja kompetentnih oblasti.

Za Ljubljano se more reči, da magistrat kot obrtna oblast sicer krepko iztreblja šušmarstvo, vendar tudi magistrat ne more z njim popolnoma počistiti. Tem huje pa je na deželi, kjer srezka poglavarstva nočejo voditi računa o tem, kar se da podpreti z nešteti primeri. Enak je položaj tudi po drugih pokrajinah naše države. Izrazil je tudi svoje obžalovanje, da deputacija obrtniškega ni mogla izročiti velikemu županu spomenice o zahtevah obrtniškega, ker je bil odsoten.

Dr. Pretnar je kot zastopnik Zbornice za trgovino, obrt in industrijo opozarjal na neznosno socialno in davčno priliko. Obrtništvo že po legalnem poslovanju more skrbeti, vrh tega mora pa šušmarstvo podpirati še z davki. Merodajni faktorji naj se zavedajo, da je obrtnik poleg poljedelca stebra države, element reda in dela. Ko je šel komunistični val čez našo državo, je bil obrtnik poleg kmetu tisti, ki je šel in delal in tako največ pripomogel k rednim razmeram. Zato ne zasluži, da se z njim tako postopa, kakor sedaj.

Poslovedski podpredsednik Zveze trgovskih gremijev g. Kavčič, je konstatiral, da niti trgovci niti obrtniki nimajo v naših vladah nobene prave zaslombe. Tudi trgovci imajo šušmarje in zato je potrebno skupno nastopanje. Nezdružba je misel svobodni trgovine in obrti, ako ni predpisana tudi ena doba in predizobrazba. Uspehe pa je mogoče doseči le, ako so disciplinirane vrste.

Načelnik Zveze obrtnih zadrug za mariborsko oblast g. Ivan Rebek, je naglašal, da stanejo državne železnice državo najmanj za 50 odst. več, kakor če bi država oddajala naročila prostim domačim obrtnikom. Vrh tega oddaja naša država še naročila v inozemstvo, s čimer so na široko odprta vrata korupciji. Davki so že tako neznosni, da je obrtniška eksistenca že resno ogrožena. Dočim pa se izgovarjajo oblasti glede obrtnih referentov na pomanjkanje uradništva, je pri iztirjanju davkov državni aparat tako precizen, kakor nikjer drugje.

Obširno poročilo o splošnem položaju obrtniškega je podal tajnik Zveze zadrug g. Ignac Kaiser, izvajajoč, da oblasti obrtnika na eni strani obremenjujejo, na drugi pa ga ne ščitijo. Velika dela v Narodni skupščini, ki so bila preračunljiva na 20 milijonov dinarjev, so bila izvršena na račun reparacij in domači obrtniki niso zaslužili prav ničesar. Edini aparat, ki pri nas izborni funkcijirajo, je davkarija. Da se ne bo trdilo, da so obrtniki le nergači, je navedel sledeče zanimivo statistiko iz ljubljanske oblasti:

V krojaški stroki je 590 šušmarjev, ki delajo več ali manj stalno. Vloženih je bilo 150 ovadb, kaznovan ni bil noben. V čevljarški stroki: 770 šušmarjev, ovdah je bilo 131, kaznovanih 6. V stavbeni obrti 150, ovdah 90, kaznovan nobeden. Slikarjev 32, ovdah 23, kaznovanih 7. Mesarjev 40, ovdah 39, kaznovan nobeden. Prevozniki 50, ovdah 2, kaznovan nobeden. Urarji 24, ovdah 24, kaznovani 4. Elektrotehniki 16, ovdah 6, kaznovan 1. Zobotehniki 15, ovdah 15, ki so šle v koš, itd. Šušmarjev je samo v ljubljanski oblasti 2907, vloženih je bilo 1041 ovdah, kaznovanih pa je bilo skupno 132 šušmarjev in še to samo takih, ki delajo stalno, dočim znaša skupno število šušmarjev samo pri nas nad 6000.

Med viharim ploskanjem in soglasnim odobravanjem je bila nato sprejeta sledeča

resolucija:

V obrambo svojih pravic in sredi težavnega gospodarskega položaja je obrtništvo na zborovanju dne 8. decembra 1926, v Ljubljani izreklo ogorčenje proti državni upravi in obrtnim oblastem in apelira na g. velikega župana, da nujno ukrene:

1.) da se Salezijanskemu zavodu na Rakovniku prepove prevzemanje dela izven zavoda; 2.) da ukine odločbo, po kateri imajo industrijska podjetja oblačilne stroke pravice prevzemati naročila po meri; 3.) da odločno zabrani ustanavljanje zasebnih, kakor državnih obrtnih učnih zavodov; 4.) da do najpotrebnejših ukine državne delavnice in obstoječe najstrožje nadzira; 5.) da podvzame najstrožje mere proti šušmarstvu; 6.) da izvede najstrožjo revizijo vseh obrtnih listov; 7.) da odredi, da mora imeti vsak obrtnik v svoji delavnici na vidnem mestu razobešen svoj obrtni list in zunaj delavnice označbo obratovališča; 8.) da vpliva na pristojnih mestih, da se potom naredbe uvede kazensko postopanje tudi proti onim, ki dajejo delo šušmarjem; 9.) da pospešuje obrtno zadrugništvo in vzpostavi obrtnozadružno nadzorništvo, ki bo podpiralo zadruge pri njih delovanju.

Ce bi pa tudi ta apel obrtniškega ostal brez odmeva, bo obrtništvo, zavedajoč se, da se bori za svoje najosnovnejše pravice, podvzelo vsa dovoljena sredstva, da prepreči hiranje obrti, ki ga povzroča nerazumevanje onih faktorjev, ki so poklicani, da ga podpirajo pri stremeljenju za napredkom.

PRIDE! PRIDE! PRIDE! PRIDE!

Popolnoma nov vefilm

„Opatova ljubica“

VLADIMIR GAJDAROV
LYA DE PUTTI

Drama vroče ljubavne strasti po romanu Abéa Prevosta.

PRIDE! PRIDE! PRIDE! PRIDE!

Pride v kino «Dvor».

Vlaki in potniki zamedeni v snegu

Na liško-dalmatinski progi do 4 metre snega. — Vojaštvo odšlo na pomoč.

Promet z Dalmacijo in vsem Hrvatskim Primorjem je še vedno prekinjen in je zlasti Hrvatski Primorje popolnoma odrezano od svojega zaledja. Snežni viharji in ledenomrzla burja razsajajo dalje, po Liki še z večjo srditostjo kakor zadnje dni. Katastrofalno neurje je imelo za posledico, da je bil v torko od Srpskih Moravic do Sušaka in Reke avstrijen sploh ves železniški promet. V Gorskem kotaru je divjalo v torko popoldne tako strašno neurje, da kaj podobnega ne pomnijo niti najstarejši ljudje. Strašen orkan je vlake na odprti progi prisilil, da so se morali vrniti nazaj. Sneg je medel v debelih in gostih kosmih, vmes pa je bila mrzla burja, podirajoč vse, kar ji je bilo na potu.

Se slabši je položaj v Liki. Vlaki, ki so krenili iz Zagreba proti Splitu ali obratno, so se ustavili na postajah v Jasenicih, Rudopolje in Blatu. V Jasenici je običajni vlak, v katerem je bilo tudi okoli 200 voznikov brez hrane. Ta vlak je odšel iz Zagreba že v nedeljo in bi ga na potu skoro zamedel sneg. Železniške oblasti so ukrenile vse potrebno, da se zalži vojaštvo z živežem. V Blatu leži sneg 2 metra, v Jasenicih 2 metra in pol, v Vrhovinah tri metre, v globinah med Blatom in Rudim poljem pa dva do pet metrov na debelo.

Iz garnizije v Karlovcu je odšlo v torko zvečer s posebnimi vlaki nad 300 vojakov pod vodstvom inženjerskih strokovnjakov, da očistijo vsaj za silo progo Plaski-Vrhovine. Po skrajno napornem delu se jim je to vsaj toliko posrečilo, da so mogli pomožni vlaki prepeljati ponesrečene garniture na izhodne postaje. Vsi vlaki so sedaj umaknjeni s te proge, ki je pokrita z debelo plastjo snega. Burja je sicer že nekoliko popustila, sneg pa še v gostejših kosmih. Kakšen pa je pravzaprav položaj med Vrhovinami in Gračcom, ne ve nihče, ker ni s temi kraji niti telefonske niti brzojavne zveze.

NOGAVICE
z znamko in žigom
„KLJUČ“
najboljše, najtrpežnejše,
zato najcenejše

Kdor oglašuje, ta napreduje!

Domače vesti

* Radi včerajšnjega tiskarniškega praznika je današnje «Jutro» izšlo le na 4 straneh.

* Izpremembe v gerentstvih. Veliki žmariborske oblasti je razrazil dosedanjega gerenta občine Vaučavas, srez murskosobočki, g. Stefana Mačka na njegovo lastno prošnjo gerentskih dolžnosti ter postavil za novega gerenta te občine g. Stefana Ratnika posestnika v Vaučavi št. 4; za občino Mačkovoč srez murskosobočki, kjer je dosednji gerent Šandor Vitek umrl, pa je imenoval za novega gerenta Matije Partelja, posestnika v Mačkovoči.

* Iz diplomatske službe. Naš generalni konzulat na otoku Krku je ukinjen in tamkajšnji generalni konzul J. Svilkosić upokojen. Svetnik našega poslanstva v Varšavi R. Šumenković je v istem svojstvu premeščen k poslanstvu v Atenah.

* Iz ministrstva pravde. Pomočnik ministra pravde g. Milorad Pavlović, je upokojen in postavljen za načelnika ministrstva dr. Jovanović, sekretar kasacijskega sodišča.

* Novi španski poslanik v Beogradu. V Beograd je dospel včeraj španski poslanik Conte de Torillo, ki bo danes v svečani avdijenci predal akreditivna pisma.

* Novi šef mariborske kurilnice. Dne 1. t. m. je bil imenovan za šefa mariborske kurilnice dr. železnice dosednji njen podnačelnik g. inž. Ignac Vidic. S tem je definitivno prešlo vodstvo te kurilnice v slovenske roke, vsaj so tu gospodarili ves čas njenega obstoja le Nemci. Inž. Ignac Vidic se je boril v svetovni vojni na poljanah Dobruđe in planinah Macedonije v vrstah srbske armade za ustvaritev Jugoslavije, zato nam njegovo ime jamči, da zavele končno tudi v mariborski kurilnici narodni duh. — Skrajni čas je že, da se napravi red tudi v mariborski delavnici dr. železnice, kjer je še vedno načelnik Nemec inž. Dolgovsky, ki sploh ne razume našega jezika. Če se izvede nameravana premestitev inž. Ivana Vidica, podnačelnika delavnice v Bečkerek, potem postanejo razmere v mariborski delavnici dr. železnice v narodnem in gospodarskem oziru naravnost nevedrže.

* Izpremembe v okrajnem zastopu v Rogatcu. Ker se je območje rogaškega okrajnega zastopa s priklopištvom občine Stoperc povečalo in so se nekateri prisidniki tega okrajnega zastopa izselili, je imenoval veliki župan mariborske oblasti Alojza Koroseca, posestnika v Svecivasi, Antona Perkovića, posestnika in župana v Sv. Florjani Ivana Roškarija, posestnika in župana v Rajkovicu, Petra Mikuša, posestnika in župana v Donački gori ter Antona Debelaka, posestnika in župana v Tekačevem za nove prisidnike gerentskega sveta, okrajnega zastopa v Rogatcu.

* Na železniški progi Beograd-Obrenovac je bil v nedeljo, dne 5. t. m. prebit predor pri Umki. Vrtanje predora se je pričelo aprila t. l. z obeh strani. Dela so se vršila brez posebnih težkosti. Vsestransko zadovoljnost je vzbudilo, da pri tej gradbi ni bilo nikake difference v osi in višini. Podjetnik Stojadinović je prevzel obveznost, da bo vse delo končano do oktobra 1927. Mali svečanosti so prisostvovali državni nadzorovalni inženjerji, podjetnik, strokovnjak za dela v predorih in vse delavske osebe.

* Tržaška vremenska napoved za četrtek: Lanki vzhodni vetrovi. Nebo večinoma jasno. Temperatura od 8 do 12 stopinj. Morje nekoliko razburkano.

* Aretacija detomorkile. V Majšpergu v pujskem okraju so prišli te dni na čuden način na sled detomoru mladega kmečkega dekleta. Pes posestnika Kavčevića je prinesel na dvorišče ostanke otroka moškega spola. Orožniki so detomorkilo izsledili v osebi Alojzije Pušovar, ki je pri sodišču takoj priznal dejanje.

* Dobrotniki ljudske prosvete. Kulturnemu društvu «Prosveta» v Sarajevu je tamkajšnji trgovec Simo Prunjavotić povodil svoje sedemdesetletnice naklonil lep dar v znesku 20.000 Din. Darovana svota se bo porabila samo v prosvetne svrhe.

* Smrt v plamenu. V Mostarju je 80 letna seljakinja Jevra Sušić padla na ognjišče. Njena obleka se je seveda takoj vnela. Kmalu je postala nesrečnica prava živa baklja ter je izdihnila v grozljiv bolečinah.

* Strašna družinska tragedija. Bolgarski listi objavljajo strašno tragedijo, ki se je odigrala v nedeljo v Plevni. Med požarom, ki je nastal v hiši polkovnika Šiskova, je bila uničena skoro vsa družina dr. Beševa. Ogenj se je pojavil ob enih ponoči v neki trgovini v pritličju in je kmalu objel tudi drvarnice, kjer je našel dovolj netiva. Mahoma so pričeli nato švigati ognjeni žubli do tretjega nadstropja, kjer je bilo stanovanje dr. Beševa, ki se mu ni niti sanjalo, v kakšni nevarnosti je. Šele s puščicami strelji so ga zbudili. Skočil je takoj k oknu, da vidi kaj se godi. Čim je zapazil ogenj, je hitel v spalnico, da zbudi ženo in otroke. A bilo je že prepozno. Plamen je že udril v prvo sobo in mu preprečil izhod. Da ne zgori živ, si je dr. Bešev pogнал kroglo v glavo. Njegova žena pa je z najmlajšo hčerko Daro skočila na dvorišče in obležala mrtva, dočim si je Dara samo polemila nogo. 16 letni sin Penjo, ki se je istotako rešil s skokom iz stanovanja, je dobil tako težke poškodbe, da je le malo upanja.

ELEGANTNO
in primerno darilo
damam

CREME MOUSON

bi okrevaj, najstarejšo doktorjevo hčerko pa je z največjo težavo rešil neki mladenič, ki je prislil na hišo velikega lestvo. Našel jo je vso opečeno in že nezvestno.

* Stekle svinje. Iz Skopja poročajo, da se je v tamkajšnji okolici pojavila steklina pri svinjah. Nekoliko svinj je vsled stekline že poginilo.

Iz Ljubljane

* Učiteljsko ljubljanskih obrtno-nadaljevalnih sol je na ponovnem sestanku dne 30. novembra po vsestranskem prevdaru, zlasti uvažujoč važnost bližajoče se 50 letnice obrtno-nadaljevalnega solstva stariš solidarni sklep, da pozove mestno občino ljubljansko k decidiranju pismeni izjavi na vsa šolska vodstva, ali je volja brez pridržka zagotoviti redno nakazovanje mesečnih honorarjev v smislu stavljenih resolucije, kakor tudi brez pridržka pristati na ostale točke te resolucije. Zavedajoč se velike moralne odgovornosti ukinitev pouka, hoče učiteljsko solstvo vsi, da ne bi padla nanj senca krivde za tak obžalovanja vreden korak, ki bi predvsem težko oškodoval naš obrtni naraščaj. Mestna občina je z dekretom otvora letošnje solsko leto na obrtno nadaljevalnih solah in je s tem prevzela tudi vso odgovornost za njih vzdrževanje. Učiteljsvo je na svojem zadnjem sestanku sklenilo, da daje mestni občini potreben rok v premislek. Ta rok poteče nepreklicno dne 15. decembra, do katerega dne ima mestna občina dovolj prilike, da si zagotovi potreben kredit. V slučaju, da do poka tega roka mestna občina ne bi dala zalitevanjih garancij, bo smatralo učiteljsvo to kot odpoled pouka na obrtno-nadaljevalnih solah ter bo takoj in solidarno izvajalo konsekvence.

* Izza novinarskega koncerta v pretečenem letu, poznajo koncertni obiskovalci znamenite Polovske plesne ruskega skladatelja Borodina, ki so velezanimivi po svoji pristni ruski ritmiki. Stalno so na sporedu koncertov razne arije iz Borodinove učinkovite opere Prince Igor, ki se pri nas žallbog še ni vprizorila. Orkestralno društvo Glasbene Matice nam pokaže prvič v Ljubljani Borodina kot simfonika s tem, da izvajala na svojem koncertu dne 13. t. m. njegovo prvo simfonijo, ki jo je pričel Borodina komponirati v letu 1862. pod vplivom Balakireva in Musorgskega. Z velikim uspehom je bila izvajana prvič, 4. januarja 1869. pod taktirko Balakireva v Rusiji. Šele v letu 1880 je prestopila ta danes na koncertni sporedih vseh velikih orkestrrov se nahajajoča simfonija nemška tla in je na vsej črti prodrla. Pri nas jo izvajala orkestralno društvo pod taktirko dirigenta L. M. Škerjanca.

* I. mestna ženska podružnica «Družbe sv. Cirila in Metoda» v Ljubljani vabi vse odbornice k seji, ki se bo vršila 10. t. m. (v petek) ob 3.30 pop. v C. M. pisarni.

* Podružnica C. M. družbe v Šiški vabi k obilni udeležbi k današnjemu predavanju g. R. Simmova v prostorih gostilne «Dalmacija» ob 20. uri. Tema: Trpljenje Slovencev v Italiji. Opozarjamo, da je med predavanjem pijača neobvezna.

* Pevsko društvo «Ljubljanski Zvon». Danes, v četrtek zvečer ob polosmih moški zbor Vsi! — Odbor

CONRAD VEIDT

in

LYA DE PUTTI

v skrajno napeti drami prideta v

ELITNI KINO MATICA

* Policijske prijave. Od torka na sedro so bili prijavljeni policijski sledeči slučaji: 2 tatvini, 1 sum posesti denarja izvirajočega iz tatvine, 1 poročilo o neznanem moškem radi homoseksualnosti, 1 pretep, 1 telesna poškodba, 2 prestopka nedostojnega vedenja, 2 prestopka kaljenja nočnega miru, 1 prestopok prekrščenja policijske ure, 2 prestopka zglaševalnih predpisov, 2 prestopka pasnega kohtamca in 4 prestopki cestnega policijskega reda. Aretacije so bile izvršene 4 in sicer: 3 radi kaljenja nočnega miru in 1 radi pobeza od vojakov.

* Zima in revščina. Naznanjata jo sneg po hribih in mraz, ki čimdalje huje pritiska. S prihajajočim mrazom se večja zopet revščina, ki rodi za onega, ki jo težko občuti slabe posledice. V torko je stražnik na Taboru ustavil dve mladi ženski, ki sta nesli domov v kočari vsaka do 20 kg premoga. Ker nista mogli podati proveniencije premoga, sta v stražniku vzbudili sum da sta si premog pridobili na nepošten način, kar se je pozneje res izkazalo kot upravičeno. Nabrali sta ga namreč za kurilnico na Vilharjevi cesti. Obe ženski bo gotovo le revščina pritrjala pred sodišče.

* Tatvina kolesa. Posestnik in trgovec Albin Vrhovec iz Dragomerja se je pripeljal v torko po opravihi v Ljubljano. Medtem ko se je okrog 13. ure vrnul na sodišče, je prislil svoje 1000 Din vredno kolo na zid pred palačo, kjer je pa po svojem povratku ni več našel. Da je Vrhovec znal, da je bilo letos pred justično palačo pokradenih okrog 20 koles, bi gotovo ravnal previdneje in bi kolo zaklenil. Vrhovec ukraden kolo je bilo znanke Eška in čno pleskano.

* Okradena po žeparju. Soproga železniškega uslužbenca, Marija Jurjević, stanujoča na Vrhniki, se je v torko pripeljala z dopoldanskim vlakom v Ljubljano po opravihi. Pri izhodu ji je v gneči neznan umovilec ukradel pompaduro, v kateri je imela 600 Din gotovine, železniško legitimacijo in nekaj knjižico.

* Tatovi suknjic. Tatovi niso nevarni samo suknjam na obešalnikih v kavarnah, marveč si jih znajo preskrbeti tudi drugje. V ponedeljek dopoldne se je utihotalil neznan umovilec celo v poslopje II. državne realne gimnazije ter je ukradel s hodnika

dijaku Karlu Perjančiču lepo zimsko suknjo dežnik in rokavice, vredno vse skupaj čez 2000 Din.

Iz Maribora

* Lep demokratiški večer je bil strankin dan SDS v torko zvečer v Narodnem domu, Somišljeniki so napolnili veliko dvorano, kjer se je ob sviranju godbe «Drave» in neumornem petju agilnega pevskega društva «Jadrana» razvila res prijateljska prost zabava, ki je trajala čez polnoč. Mladina pa se je v mali dvorani zbrala k živahnemu plesu. Po pevski vaji so prišli tudi «Matičari» in zapeli par lepih pesmi tako, da je bil res in resnično demokratiški večer, katerega so obiskali tudi pristasi iz predmestij Dame so pridno strežile tako, da bo menda tudi gnoten uspeh dober. Večer je pokazal, da so narodni in značajni moške z mladino vred neomajno v jugoslovenskem demokratiškem taboru.

* Razprodano gledališče. Mariborsko narodno gledališče je bilo sedaj kar dvakrat zapored razprodano, v torko pri Wildgansovi drami «Ljubezem» z ljubljanskimi gosti (Wintrowa, Rogoz, Šest) in včeraj popoldne pri otroški predstavi «Pepelka». Mladina je gledališče tako napolnila, da so bili sedeži kot posejani. Predstava pa je bila tudi dobro nastudirana in scenerija ves lepa za otroške oči. Nastopili so skoro vsi igralci, ki so se brez izjeme potrudili dati mladini najboljšo «Pepelka» bo gotovo še več popoldnevov napolnila gledališče. Z uspehom je pri tem nastopu nastopila kot gost tudi ga dr. Zakrajškova.

* Mariborska porota. Pri okrožnem sodišču v Mariboru se prične danes zadnje letošnje porotno zasedanje, ki bo trajalo samo 4 dni. Prva obravnava bo proti Ivanu Pečovniku zaradi umora in Martinu Suštarju zaradi tatvine Dne 10. decembra se vrši obravnava proti Martinu Ivanušu, Mariji Nemec in Ani Trstenjak zaradi umora; dne 11. decembra proti Josipu Korošcu zaradi uboja in proti Tilomiru Miloševiću zaradi poveljstva dne 12. decembra pa proti Antonu Kocmutu in Magdaleni Vuzem zaradi tatvine.

* Muzejsko društvo opozarja ob vsaki priliki, da so sedanjí prostori za mestni muzej pretesni ter zahteva, da se poslopje, ki je mestna last, poviša za eno nadstropje in dožida do sosedne hiše. Res je, da so mariborske zbirke take, da bi se z njimi lahko ponašalo mnogo večje mesto, a predmeti so tako razstavljeni in utesnjeni, da ne pridejo do veljave. Da bi mestna občina vendar začela razmišljati o muzejskem vprašanju, jo je pozvalo Muzejsko društvo, naj odpošlje v smislu pravil v odbor dva zastopnika. Izvoljena sta bila dr. Strmešek in Stabej.

* Glasbena Matica stopi v petek s svojim, v največjem stilu prirejenim simfonijem koncertom pred mariborsko publiko. Pri orkestru sodeluje okrog 70 najboljših muzikov — amaterjev in vojska godba pod taktirko g. ravnatelja Hladek-Bohinjskega. Stroški za take koncerte so za Maticno razmere neuvadno veliki, zato je tudi upati, da bo publika upoštevala velike žrtve te kulturne institucije in ji s svojim posetom omogočila še nadaljne muzikalne prireditve. Ta koncert je neke vrste merilo za bodočnost. Ima Maribor dovolj smisla za take umetnosti? Matica je storila vse, da olajša občinstvu poset tega koncerta. Tako je določila, da bodo razen reprezentancijskih vrst vsi sedeži v dvorani in na balkonu enako dragi. Kdor prej pride, bo lahko sedel na najboljših prostorih. Vstopnice pri g. Bršniku in Hoferju v predprodaji.

Iz Celja

* Družinski družabni večer SDS za mesto Celje in okolico. Peti december, kjer pa vsled krajevnih razmer ali mogoče, en dan v prvi polovici meseca decembra je v letošnjem letu posvečen temu, da Samostojna demokratska stranka po vsej državi izvrši revijo nad svojim članstvom, afirmira na ruševinah skrahiranega sporazuma, federalizma in avtonomizma svoj lep porast in da izrazi tudi svoje neomajno zaupanje do voditeljev stranke in do njihove načelne politike. V Celju se je proslavil «Demokratiški dan» dne 7. t. m. z družabno prireditvijo v Celjskem domu, ki je bila istočasno tud, namenjena za strankine pristase iz celjske okolice. Prostorih stranska dvorana je bila že kmalu po 20. uri nabito polna tako, da se je moralo mnogo družin zadovoljiti z restavracijskimi prostori. Ze dolgo, morda še nikoli ni kaka družabna strankina prireditev tako lepo uspela i po obisku in po razpoloženju, ki je vladalo ves večer med občinstvom. Dala je vidni izraz glavni točki demokratskega programa, da je Demokratiška stranka vseh stanov z enakimi dolžnostmi in pravicami. Na dnevnem redu je bilo predavanje g. prof. dr. Kovačiča iz Maribora o velikem Jugoslovenski Sklopi Strossmayerju G. predavatelj ga je v nad eno uro trajajočem krasnem govoru predložil vsestransko izčrpno kot vzor človeka, kot vzor duhovnika ter kot velikega narodnega, kulturnega in političnega delavca. Ze pred 50 leti z isto ideologijo e Jugoslovenstvu, ki jo danes zastopa Samostojna demokratska stranka. Kakšna ironija časa in razmer, da so bili izključeni od odkritja Strossmayerjevega spomenika v Zagrebu baš oni jugoslovenski državljani, ki so danes izvršitelji njegove velike nacionalne in kulturne oporoke. Predavanje je sodilo prav srečno v okvir celokupne prireditve, g. predavatelj pa je ob koncu svojega dovršenega govora žel burno odobravanje Salonski orkester Celjskega godbenega društva je povzdigel prijetno in lepo razpoloženje med občinstvom, ki trdno veruje v bodočnost in v zmago nad vsimi svojimi narodnimi in političnimi protivniki. Ne vemo sicer, ali je «Slovenec» počal na to prireditve zopet kakega volana, kakor je to zadnji čas v Celju navada. Ali bo bolj resničen kakor zadnjič, ko je v poznih nočnih urah pri zaprtih vratih videl demokratske predstavnike in zvedel dogodke, ki jih sploh ni bilo, bomo šele videli.

Držite se stare navade in uporabljajte še nadalje davno preizkušeni Pravi Franckov kavni pridatek.

Ta pocenjuje kavo, jo krepča in ji daje dober okus.
Tudi k žitu spada neobhodno Pravi Franck.

Gospodarstvo

Energična akcija upnikov „Slavenske banke“ za mirno likvidacijo zavoda

Važna seja upniškega odbora ob navzočnosti delegata ministra trgovine in industrije.

Ljubljana, 8. decembra.

Danes se je vršila v Ljubljani pod predsedstvom dr. Božiča iz Celja seja upniškega odbora Slavenske banke d. d. Seje se je udeležil tudi delegat ministra trgovine in industrije inspektor Stanimir Šubič. Predsedujoči je predvsem ugotovil, da se je v zadnjem času brez sklicanja zbora upnikov sestavil v Ljubljani še en upniški odbor pod vodstvom odvetnika dr. Marušića. Z ozirom na veliko škodo, ki bi nastala upnikom radi razdrojenosti akcije za zaščito njihovih interesov, je upniški odbor že pri zadnji seji sklenil, da predlaga dr. Marušiću združitve obeh odborov. Ta sklep je brez odloga sporočil dr. Marušiću, ki je obljubil, da skliče takoj sejo svojega odbora ter sporoči njegov sklep. Do danes, po preteku 14 dni se je pa to še ni zgodilo. Z ozirom na to poročilo predsedujočega je upniški odbor sklenil nove ukrepe, ki naj omogočijo izvolitev enotnega upniškega odbora, kar je smiselno, da se ne more voditi uspešno delo za koristi prizadetih upnikov. S tem sklepom je soglasni tudi delegat ministra trgovine in industrije, poudarjajoč, da je enoten nastop upnikov neobhodno potreben.

Po obširni razpravi, v katero so posegli vsi navzoči, se je soglasno ugotovilo, da je na podlagi današnjega stanja Slavenske banke mirna likvidacija zavoda mogoča, da jo pa potrebno, da jo vzamejo v roke upniki, ki bodo sami najbolje mogli varovati svoje interese. V to svrhu je neobhodno, da se upnikom tudi zagotovi sodelovanje pri upravi

tekočih poslov Slavenske banke.

Z ozirom na rekriminacije, da dosedanjí potek sanacije še ni vodil do vidnih uspehov, se je ugotovilo, da se je minister trgovine sicer z vneto potrudil, da se zadevo čim prej uspešno izvede do konca, ta ga je pa pri tem stremeljenju ovirala Landerbanka s svojim neutemeljenim odporom, na drugi strani pa so poskušale kvariti gladki potek strankarsko-politične mahinacije. Delegat ministra je v tem pogledu izrecno izjavil, da ima na logu, onemogočiti vsako strankarsko vmešavanje v to eminentno gospodarsko zadevo ter objektivno in stvarno podpreti delo upniškega odbora. Z zadovoljstvom se je tudi vzelo na znanje, da se pripravljajo energični koraki za zlom odpora Landerbanke, da se jo prisili h kritiki povzročenih škod.

Upniški odbor se je začel nanovo konstituirati. Predsedstvo je prevzel dr. Božič iz Celja, ožji odbor Ljubljancem pa je prevzel nalogo, da organizira akcijo za enoten nastop prizadetih upnikov.

Tržna poročila

Dunajska borza za kmetijske produkte (7. t. m.) Na ameriških borzah so se tečaji malo dvignili. Iz Budimpešte in Jugoslavije ni bilo poročil zaradi prekinjenih telefonskih zvez. Kupčija na Dunaju je bila zaradi tega mrtva. Tendence mirna. Domača pšenica se je podražila za četrtinko šilinga, dočim v drugih cenah ni bilo sprememb. Notirajo vključno blagovnaprometni davek brez carine za 100 kg v šilingih: pšenica: domača 40.50 — 41.50, madžarska Tisa (70 do 80 kg) 45.75 — 48.75; rž: 30.25 — 33.75; turščica: 23.25 — 24.25; oves: domači 24.50 — 25.

Borza

8. decembra

CURIE. (Začetni kurzi.) Beograd 9.14, Berlin 123.25, New York 518.375, London 25.135, Pariz 19.90, Milan 22.10, Praga 15.35, Budimpešta 0.00720, Bukarešta 2.8925, Sofija 3.75, Dunaj 73.10, Varsava 57.50.

Sport

ASK Primorje : SK Slovan 6 : 0
(1 : 0)

Včerajšnja prijateljska trening tekma med gornjima kluboma se je odigrala v živahnem tempu, posebno v drugem polčasu. Slovan, ki je nastopil z mnogimi rezervami, ni zmožal vzdržati ostrega tempa, kar se je opazilo posebno v drugem polčasu. V tem delu je enajstotica popustila, posebno mlade rezerve, ki so pokazale v prvem polčasu dobro igranje. Veliko nalogo je izvršila krilaška vrsta, v kateri je deloval neumorni Volkar. V napadalni vrsti sta ugala Slanovec in Rakuš, a v obrambi se je izkazal v prvem polčasu vratar Škofic. V drugem delu igre je obranil več nevarnih strelav, dobljenih golov, od katerih je bil en avtogol, ni mogel obraniti, ker so bili streljani iz bližine.

Primorjani, kateri so nastopili v prvem polčasu z Ermanom II. v napadu, so predvedli lepo igranje, le napadalna vrsta preveč kombinira in s tem izgublja ugodne šanse za strel na gol. Krilci igrajo precej raztrgano, odlikovala pa se je obramba Jančigaja, ki je nastopil namesto Zemljaka, in v drugem polčasu Jugu namesto Ermana II, se pozna, da nista navajena na teh mestih.

Publike precej, le gotov del se je zabaval s kričanjem, česar se mora vohoditi odvisiti.

V predtekmi je SK Reka zmagala nad nekompletno rezervo ASK Primorje z 1 : 0. Doseženi gol rezultira iz enajstmetrovke, ki je pa bila preostara kazen. Reka je predvedla lepo igranje v prvem, Primorjani pa v drugem polčasu.

BAC v Budimpešti. Dunajski vodilni klub je gostoval proti jesenskem prvak Madžarske FTC in podlegel z 2 : 3 (1 : 2). ASK Primorje (Nogom. sekcija.) Danes v četrtek, ob 20. seja sekciješkega odbora v damski sobi kavarne Emona. Prisotnost vseh funkcionarjev pred skupščino obvezna.

Samo še danes!

MONTE KRISTO

ponosni otok čarobnega zaklada je dal ime skrivnostnemu sužnju, ki se je PO 20 LETIH JEČE, zakopan pod zemljo, brez solca in svetlobe nastanil v PARIZU z devizo «OKO ZA OKO» — «ZOB ZA ZOB». — Prekrasno to filmsko delo, ki je doseglo kolosalni uspeh pri vseh dosedanjih predstavah, se predvaja kompletno (oba dela v enem sporedu) pri običajnih cenah samo še danes in jutri — Ker je interes za vstopnice ogromen se vrši predprodaja od 10. do pol 1. in od 2. naprej. Naš priznani prvovrstni pompozni orkester svira pri vseh predstavah. Krasna vsebina. — Lepi igralci. — Izvrstna igra.

Predstave ob 4. pol 6, pol 8, in 9.

«ELITNI KINO MATICA». najuglednejše kino v Ljubljani. Tel. 124

Gledališki repertoarji

Ljubljanska drama

Četrtek, 9.: «Dr. Knock ali Triumf medicinskega D.»

Petek, 10.: Zaprt.

Sobota, 11.: «Triglavska bajka». Izvirna pravljica igra. Premijera. Izv.

Nedelja, 12.: ob 15.: «Slaba vest». Ljudska predstava pri znižanih cenah. Izv.

Ljubljanska opera

Četrtek, 9.: Zaprt.

Petek, 10.: «Nižava». E.

Sobota, 11.: «Manon». A.

Nedelja, 12.: ob 15.: «Mrtve očje». Ljudska predstava pri znižanih cenah. Izv. Ob pol 20.: «Terezina». Ljudska predstava pri znižanih cenah. Izv.

Tenorist Zdenko Knittl, član našega gledališča je gostoval dne 6. t. m. v Zagrebu. Pel je ulogo Radamesa v Verdijevi «Aidi».

Cankarjevo «Pohujšanje v dolini sent-florjanski» so igrali na naš državni praznik dne 1. decembra v Olomucu na Češkem. Igra je imela veliki uspeh, o katerem bomo še poročali.

Mali oglasi

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva, vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek Din 5.—

Zenitve, dopisovanje ter oglasi strogo trgovskega značaja, vsaka beseda Din 1.—, Najmanjši znesek Din 19.—

Obiti

Trajno kodiranje, vodno ondulacijo in barvanje las izvršuje Podkrajšek, frizer v Ljubljani. 243

Galoše popravila, garna vulkanizacija P. Kralj, Ljubljana, Rimska cesta 11. 270

Ivan Magdič, krojač Ljubljana, Gledališka ul. 7 se priporoča za jesensko sezono. 34931

Službe dobe

Brivskega pomočnika

solidsnega in inteligentnega, kateri je popolnoma vsel v stribenju «Bubirizma», izjemno čimprej. — Ofera, ki se morda slika, na naslov: Aleksander Gjad ml., Ljubljana, Kongresni trg 6. 36390

Stalno službo dobi takoj, kadar posodi 15.000 Din. Ponudbe na oglas. oddetek «Jutra» pod «Takoj 15». 36399

Topilniškega paznika

18 let svobodni rudič v Mežici za topilnico v Zavrju. Nastop čim prej. — Prosilci, ki so bili že v podobni praksi, naj vložijo ponudbe s popisom dosedanjega službovanja na spodnji naslov.

2 devljari, pomočnika takoj sprejmejo za tekoče delo Josif Kosek, Ljubno, pošta Podnart. 36424

Gaterista

ozir. poslovalno parne žage izšemo za črno goro v bližini Peč. Reflektanti naj se oglašijo v pisarni Strojnih tovarn in Izv. d. d. v Ljubljani, Dunajska cesta št. 35. 36430

Službe

Iščete

Trgovski potnik s priloženimi odjemalci, ki redno potuje po južni krajih naše države, sprejme se eno zastopstvo. Ponudbe pod «Jutra» na oglasni oddetek «Jutra». 36400

Korespondentinja

večja slov in nemške stenočrtne, strojevoja inš. del mesta v pisarni v Ljubljani. Cenje ponudbe pod «Jutra» na oglasni oddetek «Jutra». 36397

Natakarica zmožna tudi drugih del in malo hranja, isto mesto kot začetnica.

Gre tudi izven Ljubljane. Ponudbe prosil na oglasni oddetek «Jutra» pod «Takoj 71». 36371

Deklica

stara 20 let, 180 kakovostno, ki se morda slika, na naslov: Aleksander Gjad ml., Ljubljana, Kongresni trg 6. 36390

Šofer - mehanik

z dobrimi spretnostmi, trave in zanesljiv, imajo vsakega popravila. — Iščemo stalno službo skladističnika, potnika ali učeno, s mesečno plačo in provizijo. — Ponudbe na oglas. oddetek «Jutra» pod «Takoj 65». 36405

Trgovski pomočnik

33 let star, samok, sedaj potnik s vinom, iste pri-merne službo skladističnika, potnika ali učeno, s mesečno plačo in provizijo. — Ponudbe na oglas. oddetek «Jutra» pod «Takoj 65». 36405

Kupim

Oglje. Isto bukovo, suho, vilano, kupuje vedno v vsaki množini firma J. Kufan, Kranj 36401

Bukova drva

ponudite z navedbo cene družbi «Litija», Ljubljana, Kralja Petra trg 6. 36394

«Odol» prazne steklenice

kupuje drogerija Anton Kano sinova, Zidovska ul. št. 1. 282

Vsakovrstno zlato

kupuje po najvišjih cenah Cerge — juvelir Ljubljana, Wolfova ul. 54

Opalograph

rahljen, nepokvarjen, kupi Novinski biro, Ljubljana, Seidenburgova 7111. 36391

Kupim žago

na list ali Kreszetter. Cenjene ponudbe z navedbo vrste in poslati na naslov: St. 78, poštno jekleno, renberg. 36427

Prodam

Drva. hrastove odpadke od parkov do dajanja po niki nebi se s tem jarna bora v Sagneti Ljubla na za zorenjskim kolodrom — Pri odzvoju večimotivne prireditve 190

«Jadrna» tovarna kemistih izdelkov. Ivan Lapajne — Ljubljana Moste priporoča

«Hubertus» mast, prirejena kmetijsko in levisko in turističnega obutve, ki napravi čvrsto mehko in neprepustljivo. Zahvalite se v trgovini. 36397

Registr. blagajna

amerikanska — popolnoma nova, velika, najnovejši sistem, z električnim pogonom, napredna, brežnik. — Mikšič v Ljubljani. 36378

Motor

na surove olje Originali Crosley, sistem «Orto» — Mengeshter, 12 HP, program po ugodni ceni. Na slovo pote oglašni oddetek «Jutra». 36408

Med

pristni, samniti za potrošnje, po Din 22.50 iz A. — Poudbe na oglas. oddetek «Jutra» pod «Takoj 65». 36405

Mlaščega dijaka

sprejme 1. januarjem v svo obrisno posteno ročnico na Gospodarski cesti 10.111. 36358

Stanovanje

soba in kuhinja ali soba s trdnjstikom 14. e 1 oseh. Ponudbe z navedbo cene na oglasni oddetek «Jutra» pod značko «Mira stanka 11». 36418

Dijaka

nizjolska sprejme uradnoška družina na hrano in stanovanje v bližini reške. Področnosti izve, kdor pošlje svoj naslov pod kitro «Jutra» na oglasni oddetek «Jutra». 36396

Višji oficir

samo, 18 let v sredini mesta, lepo opremljeno sobo z vzhodom s stopnic. — Ponudbe na oglasni oddetek «Jutra» pod «Litom 47». 36395

Stanovanje

obstoječe iz 3 ali 5 sob s pritlikinami, izjem v sredini mesta. Najemno plačam za svo leto naprej. — Ponudbe na oglas. oddetek «Jutra» pod «Centrum 64». 36394

Stanovanje

z 4 sobami in vsemi pritlikinami, električno razsvetljava, kopalno sobo, id. izjem na takoj v sredini mesta. — Ponudbe blagovito poslati na oglasni oddetek «Jutra» pod kitro «G H». 36278

Specijalna mehanična delavnica

za popravilo pisalnih, računalnih, kopirnih in razmnoževalnih strojev kakor tudi registrirnih blagin — Razne tipke in pisave za pisalne stroje vseh sistemov spremenim po naročilu in vzorcu. Tehnična znamenja

LUD BARAGA, Ljubljana Seidenburgova ul. b. tel. 980

Lokali

Brivnica brez konkurenco, s izrentiranjem in stanovanjem na prodaj na 5000 Din. Naslov v oglas. oddetku «Jutra». 36393

Trgovino

na prometnem kraju prevzema, odzorna kupim hitro proti takojšnjemu plačilu. Naslov v oglasnem oddetku «Jutra». 36423

Stanovanja

Majhno sobico z moglo s prostim vzhodom izjem gospod. — Ponudbe na oglas. oddetek «Jutra» pod značko «15. decembra 34». 36404

Mlaščega dijaka

sprejme 1. januarjem v svo obrisno posteno ročnico na Gospodarski cesti 10.111. 36358

Opremljeno sobo lepo s posebnim vzhodom, oddam 1. januarjem. — Naslov v oglasnem oddetku «Jutra». 36392

Mesečno sobo

od 4 m. 1. januarjem v Birkovi ulici 191 — deno. 36376

Dopisi

Kajenja se odvadi! Pisi na oglasni oddetek «Jutra» pod «Nekadilic» in prihod 10 Din za navodila. 36177

«Lipa»

Svidenje razno v petek — kot zadnjič. 36433

Alasba

Klarirje harmonije na obroke in po sodo svetovno najbolje: Steinway, Hiltel Bösen, Jortier, Förster, Singel ori čital str. dobiti, le v vsi ali zalogi in izbrati strokovnjaki in bivšega učitelja «Glasbeni Matice»

ALFONZ BREZNIK Ljubljana, Mostni trg št. 2 (poleg magistrata) 1547

Živali

Psa čuvaja. čistokrvne volje jastre, 8 mesece staraga, 180. Matko Maretit, trška Serer & Komp. Ljubljana. Gospo. svetaka cesta 5, dvorišče. 36419

Srečke drž. razredne loterije

kupujte pri domačem zavodu Zadrugi hranilnici r. z. z. o. z. Ljubljana, Sv. Petra cesta 19, ali pa v oglasnem oddetku «Jutra». Naročenih je velika množina tako, da ni dvoma, da bo med njimi

veliko število velikih dobitkov. Kier ie največ srečk. ie tudi največ dobitkov.

Razno

PRESELITEV.

Trgovina s papirjem in pisarniškimi potrebščinami

Iv. Bonač

se je preselila

v svoje nove prostore poleg stare trgovine

ter se priporoča cenj. občinstvu za blagohotno nadaljno naklonjenost.

Zagotavlja se najboljša postrežba in najnižje cene.

Ameriške terjatve vnovči, delnice prodaja.

zapuščine urejuje točno in ceno: DR. IVAN CERNE, Gospodarska pisarna Ljubljana, Miklošičeva 6

LIGNOSE

glasovite originalne brezdimne lovske patrone. Enoročne pištole

Generalno zastopstvo in izvirno skladišče

PIRA D. D.

Zagreb, Račkoga ulica 7 d.

Pogubo vsaki družini

prinašajo »zdravilne« bolezni. Kako se jih ubraniti? Izvesti z knjige

Dr. Josip Tičar:

Boi nalezljivim boleznim

Cena s poštnino Din 19.50

»ročila na kn. jarno fiskovne troge v Ljubljani

L. Mikuš Ljubljana, Mostni trg 15

Izdelovatelj dežnikov Na drobno! Na debelo! Zaloga sprehajalnih palic

Star delavci so nanovo orebčeni.